

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА СУДДІВСТВА У СПОРТІ**

Освітня програма Фізична культура і спорт
Спеціальність - 017 фізична культура і спорт
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
спортивно-педагогічних дисциплін

Протокол № 1 від 30 серпня 2021р.

м.Івано-Франківськ – 2021р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорія і методика суддівства у спортІ
Освітня програма	Фізична культура і спорт
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	017 фізична культура і спорт
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Другий (магістерський) рівень
Статус дисципліни	нормативна
Курс / семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 20 год. Практичні заняття – 40 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Дисципліна «Теорія і методика суддівства у спортІ» є однією із фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «Магістр» за спеціальністю 017 «фізична культура і спорт». Окрім того, її вивчення у процесі професійної підготовки фахівців має важливе соціальне і педагогічне значення.</p> <p>Мета викладання спортивної дисципліни полягає в тому, щоб студенти найбільш повною мірою оволоділи теоретичним матеріалом, практичними вміннями і навичками організації і проведення змагань з різних видів спорту, типовій структурі функціонування органу навчання, управління і контролю діяльності суддів у спорті, а також методикою суддівства змагань.</p> <p>Цілі. У процесі викладання спортивної дисципліни розв’язуються такі цілі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з історією розвитку і становлення статусу спортивний суддя. 2. Вивчення структуру управління суддівської діяльності . 3. Формування спеціальних знань, вмінь і навичок, необхідних для організації і проведення змагань з циклічних і ациклічних видів спорту. 4. Оволодіння практичних навиків суддівства змагань (по вибору). 5. Ознайомлення з оволодінням методики суддівства змагань.
Компетентності
<p>ІК.Здатність розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ФК14.Здатність до безперервного професійного розвитку.</p> <p>СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.</p> <p>СК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проєкти у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>СК6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.</p>

СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.

СК9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.

Програмні результати навчання

ПРН-5. Використовувати у своїй роботі сучасні технології підготовки арбітрів.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Вступ до предмету. Історія розвитку суддівства у спорті.	Спортивний суддя здійснює безпосереднє керівництво проведенням спортивних змагань по встановлених правилах. Сучасний спорт не уявляється без людини, яка керує ходом змагань. В день у день на спортивні майданчики виходять арбітри по всьому світу. Без них, неможливе проведення змагань за правилами.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
2.	Суддівські функції в системі спорту.	Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: У практиці роботи по спорті суддівство змагань розглядається як важлива і почесна громадська діяльність. В системі спорту існують різні (залежно від виду спорту, характеру змагань) суддівські функції.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
3.	Регламентуючі документи федерації з виду спорту.	Регламент системи проведення змагань, Оцінка та облік результатів змагань. Взаємодія членів суддівської бригади Форма обліку результатів розіграшу Покарання учасників	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні

		команди за неправильну поведінку під час змагань.	запитання, <ul style="list-style-type: none"> ● Кейси, ● Завдання для індивідуальної роботи, ● Завдання для самостійної роботи
4.	Організація і проведення змагань.	Аналіз досвіду проведення змагань з використанням громадських фізкультурних кадрів показав, що слід приділити підвищену увагу якісній підготовці інструкторів по спорту, спортивних суддів.	<ul style="list-style-type: none"> ● Тести вхідного рівня знань, ● Тести вихідного рівня знань, ● Контрольні запитання, ● Кейси, ● завдання для індивідуальної роботи, ● Завдання для самостійної роботи
5.	Організація і проведення змагань в умовах вищого навчального закладу.	Спортивні змагання в вузі виконують подвійну функцію: з одного боку, це підсумкова частина навчально-тренувального процесу, з іншого - вони грають істотну суспільно-соціальну роль, будучи носієм позитивних емоцій.	<ul style="list-style-type: none"> ● Тести вхідного рівня знань, ● Тести вихідного рівня знань, ● Контрольні запитання, ● Кейси, ● завдання для індивідуальної роботи, ● Завдання для самостійної роботи
6.	Кодекс етики і честі спортивного судді.	Положення даного Кодексу не в стані відобразити всі можливі ситуації, в котрих можуть перебувати судді в процесі виконання ними свого професіонального обов'язку.	<ul style="list-style-type: none"> ● Тести вхідного рівня знань, ● Тести вихідного рівня знань, ● Контрольні

			<p>запитання,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
7.	Характеристика спортивної форми арбітра.	<p>Фізична підготовка арбітра обумовлюється особливостями його практичної діяльності. Основними завданнями, які розв'язуються в процесі спортивної підготовки, є: освоєння техніки і тактики виду спорту;</p> <p>Ці завдання в найбільш загальному вигляді визначають основні напрями спортивної підготовки, що мають самостійні ознаки: технічну, тактичну, фізичну, психологічну й інтегральну. Із змісту кожної з цих сторін випливають конкретні завдання підготовки.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
8.	Функції уваги арбітра в процесі суддівства спортивних змагань.	<p>Роль уваги, як індивідуальної особливості функціонування психічної діяльності, поряд з фізичною, теоретичною і методичною підготовкою арбітра – надзвичайно важлива.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
9.	Вибір позиції арбітром в процесі суддівства в	<p>Арбітр завжди повинен пам'ятати, що переконлива позиція в момент прийняття</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань,

	ігрових видах спорту.	рішення надає вагомості, достовірності цього рішення.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
10	Види професійної підготовки арбітра та методика їх вдосконалення.	Основними завданнями, які розв'язуються в процесі професійної підготовки, є: освоєння техніки і тактики виду спорту; забезпечення необхідного рівня розвитку рухових якостей і спеціальної психічної підготовленості; можливість функціональних систем організму	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
11	Регламент, як основоположник умов проведення змагань. Опис Регламенту змагань, проведення жеребкування і складання календаря змагань.	Складання регламенту заданих змагань для обраного виду спорту. Текстова розробка Регламенту змагань, складання календаря і проведення жеребкування з обраного виду спорту.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
12	Проблеми суддівства в сучасному спорті.	Стрімкий розвиток сучасного спорту накладає	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань,

	Проблеми психологічної підготовки арбітра.	серйозну відповідальність на спортивних суддів, перш за все в плані контролю, управління гравцями, тренерами, офіційними особами та глядачами. Проблема психологічної підготовки арбітрів завжди на порядку денному. Як твердить статистика більшість помилок арбітрів високої кваліфікації обумовлена психологічними факторами.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
13	Суддівський професіоналізм і глядацькі симпатії. Взаємовідношення арбітра з спортсменами, тренерами і засобами масової інформації.	Суддівський професіоналізм та глядацькі симпатії поняття найчастіше несумісні. Суддя, яким би гарним він не був в професійному плані, не може догодити всім. Стрімкий розвиток сучасного спорту, і зокрема спортивних ігор, накладає серйозну відповідальність на спортивних суддів. Проблеми з необ'єктивним суддівством були і будуть.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
14	Порядок присвоєння кваліфікаційних категорій арбітра.	Спортивні федерації ведуть облік спортивної діяльності та присвоюють кваліфікаційні категорії спортивним суддям у разі їх відповідності певним вимогам	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
15	Методика		<ul style="list-style-type: none"> • Тести

	<p>медичного контролю арбітра в річному циклі тренувань.</p>	<p>Види медичного контролю. Тести для визначення функціонального і фізичного стану.</p>	<p>вхідного рівня знань,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
16	<p>Застосування дисциплінарних санкцій арбітром при проведенні змагань.</p>	<p>Моделювання ситуацій в ігрових видах спорту з порушеннями і застосування дисциплінарних санкцій.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
17	<p>Методика самооцінки атбітража.</p>	<p>Дана методика запропонована і випробувана асоціацією футбольних арбітрів Англії. Вона включає в себе блок з п'ятдесяти питань для самоконтролю при відповіді, на які арбітр заповнює спеціальну таблицю відзначаючи позитивні відповіді знаком плюс (+) негативні знаком мінус (-). При проведенні самооцінки свого арбітражу даним методом протягом певної кількості матчів (6 ... 10 ...)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи

		можна легко простежити системність помилок, недоліків, приділити їм особливу увагу, а в наслідку їх виправити.	
18	Правила гри та їх трактовка з обраного виду спорту.	Арбітражі слід удосконалювати свої інтелектуальні здібності, необхідні при арбітражі. Розуміти об'єктивні закони побудови Правил гри, усвідомлено відноситися до своєї діяльності. Теоретична підготовка арбітрів розглядається як своєрідна база підвищення надійності і якості арбітражу. Теоретичні заняття повинні мати певну цільову спрямованість — навчити слухачів використовувати отримані знання з практики. Цей розділ призначений для вивчення Правил гри	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
19	Здійснення практичного суддівства з обраного виду спорту, перегляд та обговорення арбітражу.	Практичне суддівство (футбол, волейбол, баскетбол, легка атлетика) Педагогічний контроль за діями арбітра. Фіксація фізичних показників та суддівських рішень.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	40
Самостійна робота	5
Знання термінів	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за знання термінології	Екзамен	Разом
40	5	5	50	100

- Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.
- По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 40 балів.
- Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.
- Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів), оцінки за знання термінології (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.
- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.
- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).
- Оцінка за іспит формується із суми відповідей студентів на 3 основні

запитання та 2 додаткові (по 10 балів за кожне запитання), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів)

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), спортивний інвентар, таблиці, стенди, макети та інше
Література:	
Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Верхошанський Ю. Основи спеціальної фізичної підготовки спортсменів. – К.: Фізкультура і спорт, 2015. 2. Віхров К., Догадайло В. Педагогічний контроль в процесі тренування. ФФУ, – К.: 2000. 	

3. Віхров К.Л., Лоос В., Сорока Ю. Риси психології в суддівстві. – Футбол-Хокей, 1977. – № 21.
4. Віхров К.Л. Підготовка футбольного арбітра. – К.: Здоров'я, 1981.
5. Віхров К.Л. Змагання з футболу. – К.: Здоров'я, 1981.
6. Дулін А.Л., Худатов Н.А. Психолого-педагогічні аспекти проблеми суддівства у спорті. – Теорія і практика фізичної культури, 1984. – № 2.
7. Зеленцов А.М., Лобановский В.В., Ткачук В.П., Кондратьев А.И. Тактика і стратегія футболу. – К., 1989. – 192 с.
8. Інформаційні методичні матеріали асоціацій футбольних арбітрів України (АФАУ).
9. Соломонко В.В., Лисенчук Г.А., Соломонко О.В. Футбол: вид. 2-е., випр., доп. – К.: Олімпійська література. – 2005. – С. 11-12.
10. Спірін А. Суддівство: погляд на проблему. – К.: Методичне видання. 2003.
11. Стороженко С.Н. Футбол і насильство. Погляд з середини. – К, 2005.
12. Ene A. Obstructia. – In: Arbitrul: Buletin ethnic, 1988, № 1(18).
13. Ene A. Arbitrii de linie. In: Arbitrul: Buletin ethnic, 2000, № 3 (20).
14. Laws of the Game. – FIFA, 2012.
15. Laws of the Game. – FIFA, 2021.
16. Laws of the Game. – Questions and Answers. FIFA, 2022.
17. Refereeing. International Lists. – 2020.
18. Spielregeln. – 2020.
19. www.PFL.com.ua
20. www.FFU.ORG.ua
21. www.REFEREE.ua
22. www.RFS.ua
23. www.UEFA.com

27.

Додаткова:

1. Безруких, Н.А. Вікова фізіологія / Н.А. Безруких, В.Д. Фарбер. - К.: Видавничий центр «Академія», 2004. - 128 с.
2. Годік, М.А. Фізична підготовка арбітрів / М.А. Годік. - К.: Олімпія, 2006. - 221 с.
3. Голомазов, С.В. Теоретичні основи і методика контролю суддівської майстерності / С.В. Голомазов, Б.Г. Чирва. - К.: ТВТ Дивізіон, 2006. - 187 с.
4. Гуревич, І.А. Кругове тренування при розвитку фізичних якостей / І.А. Гуревич. - Освіта, 2005. - 236 с.
5. Бішопс, К. Суддівство у спорті / К. Бішопс, Х. Герардс. - К.: Терра-спорт, 2003. - 167 с.
6. Джармен, Д. Критерії відбору у суддівстві / Д. Джармен. - К.: Фізкультура і спорт, 2006. - 59 с.
7. Жуков, М.А. Рухливі ігри / М.А. Жуков. - К.: Фізична культура і спорт, 2000. - 247 с.
8. Ільїн, Є.П. Психологія спорту / Є.П. Ільїна. - К, 2008. - 128 с.
9. Ільїн, Є.П. Психологія фізичного виховання / Є.П. Ільїн. - 200. - 176 с.

10. Люкшинов, Н.М. Мистецтво підготовки висококласних футболістів / Н.М. Люкшинов. - М.: 2006. - 420 с.
11. Коробейник, А.В. Футбол. Самовчитель азбуки суддівства. / О.В. Коробейник : Фенікс, 2000. - 319 с.
12. Кузнецов, А.А. Теоретичні основи підготовки арбітрів у спорті. - К.: Олімпія, 2008. - 110 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, читальний зал.
2. Івано-Франківська державна обласна універсальна наукова бібліотека ім. Івана Франка.
3. Методичний кабінет з футболу.
4. <https://www.ua-football.com/>
5. <https://sport.ua/uk/>
6. www.PFL.com.ua
7. <https://football24.ua/>
8. <https://uaf.ua/about-ffu>
9. Ene A. Arbitrii de linie. In: Arbitrul: Buletin ethnic, 2021, № 3 (20).
10. Laws of the Game. – FIFA, 2019.
11. Laws of the Game. – FIFA, 2022.
12. Refereeing. International Lists. – 2022

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 301 тел. (0342) 59-60-20 https://kspd.pnu.edu.ua spd@pnu.edu.ua
Викладач	Ступар Мирослав Іванович
Контактна інформація викладача	+380506776116 myroslav.stupar@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

- Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини.
- У випадку пропуску 5 чи більше практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (екзамену), або його/її підсумкова оцінка буде знижена;

- Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю;
- Студент має брати активну участь на практичних заняттях;
- Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях;
- Студент на свій вибір має зробити переклад 5 різножанрових текстів, що виносяться на індивідуальну роботу;
- Студент може відпрацювати будь-яке пропущене заняття чи вид контролю;
- Заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань.
- У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного, модульного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів.
- Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету;

Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ –Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ –Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. ➤ Лист МОН України –До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами</p>
--------------------------	---

	<p>можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ -Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника II (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ -Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника II (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали</p> <p>«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ -Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника II (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 3.</p>

Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
--------------------	--

Викладач: Ступар М.І.